

Zijn eerste volk kocht hij voor zes gulden

Adrie van Luijk, secretaris VBBN Hoogeveen 'De Heidebloem'

Het is een maandagavond in november. Bert Willigenburg, voorzitter van 'De Heidebloem' in Hoogeveen en ik hebben een afspraak. Groote is dit jaar 75 jaar lid van onze vereniging en dat willen we niet ongemerkt voorbij laten gaan. Het regent als we aanbellen. Binnen gaat het licht aan. De deur gaat open. Daar staat hij, 95 jaar, wel met een stok, maar nog kwiek.

Hij stopte op zijn 60^e met werken. Hij was toen 15 jaar pullenvaarder voor de melkfabriek geweest. Dat wil zeggen, dat hij met een 4-tons bootje, een bok, een vaste route voer om de melkbussen op te halen, die de boeren op steigers langs de kant van het kanaal hadden gezet. Op drukke tijden moest hij wel 96 bussen van de steiger in de bok zetten en bij de fabriek weer van de boot op de wal. En het varen ging niet met een motor, zoals ik dacht. Oh, nee! Bomen! Hij woont nu 26 jaar aan de Kanaalweg in Hoogeveen. Het kanaal voor zijn deur was vroeger veel breder. Hij is daar vaak doorgevaren.

Er waren alleen maar korfvolken

Hij startte met imkeren op zijn 12^e jaar met een korf van Klaas Tiemes ('Die naam mag je wel noemen'). Klaas Tiemes en Folkert de Jonge waren imkers en die wilden hun korven op het Geserveld hebben. Ze vroegen aan Groote of hij ze niet voor hen wilde wegbrengen en ophalen met de boot. Zo kreeg hij regelmatig met bijenvolken te maken. Er waren alleen maar korfvolken. Zijn eerste volk kocht hij voor zes gulden van Klaas Tiemes. Groote wist niet of het volk wel groot genoeg was, want hoe zwaar moest een goed volk zijn. Daarvoor ging hij naar Willem Zwiep, zijn latere schoonvader die een eindje verder woonde en die hem het korfvlechten zou leren. Die bekeek het volk eens en zei, dat hij het maar suiker moest voeren ('le möt 'm mit suuker anlegg'n').

Suiker bestelde je in die tijd bij 'De Heidebloem' tijdens de vergadering in hotel Homan. Bij Warmels aan de Schutstraat kon je het dan afhalen. 'De Heidebloem' vergaderde meestal twee keer per jaar. Hij vertelt nog met plezier over de uitstapjes van de leden met de bus. Je ging dan zo een stel bijenstallen langs. Dat was mooi.

Als voer kregen bijen vaste suiker. Van grote stukken - je kocht ze voor een dubbeltje per kilo - moest je een

Reizen, zoals nu naar de wilg of naar het fruit, nee, dat deden we niet. Er waren langs de sloot en de weg ook veel meer gemengde bloemen.

deel afzagen. Door de korf stak je een stel spijlen naast elkaar. Op het rooster, dat je zo maakte, legde je het stuk suiker. Daaroverheen stak je weer spijlen naast elkaar. En daaroverheen legde je een krant. Op die krant gooide je kokend water. Op die manier konden de bijen dan de opgeloste suiker opnemen. Met die suiker kon je verder niets, want er was blauw spul door gedaan. Groote had omstreeks 1928 zeker zo'n 16 korven. Later ging hij het vervoer steeds meer met paard en wagen doen. Dat ging een stuk mooier.

Reizen deden we in die tijd niet echt

'Slingeren kenden we niet. Honing leverde je aan Marten Vlietstra en Bakker. Laat in september werden de volken doodgezwaveld met een zwavellapje. Vlietstra en Bakker kwamen dan langs met een paard en wagen. De spijlen had je uit de korven getrokken en de raat ging zo in het vat dat op de wagen stond. Daar zat geen broed meer in. Let wel: dit was de opbrengst van een heel seizoen. Een keer had ik een

korf met vier opzetters waarin wel 67 pond honing zat. Reizen deden we in die tijd niet echt. Ja, even kijken met de fiets bij Nieuw-Balinge of de heide goed was en dan daarheen met paard en wagen. Maar reizen, zoals nu naar de wilg of naar het fruit, nee, dat deden we niet. Er waren langs de sloot en de weg ook veel meer gemengde bloemen.

Na de zwavellap gingen we salpeter gebruiken. Dat was beter. Salpeter was een wit goedje, dat we in water moesten oplossen met flink roeren. Dan doopten we er een lap in en lieten die drogen. Een korf waar we de honing uit moesten halen zetten we boven een flink gat in de grond. Op de bodem van het gat legden we zo'n doekje. Daarboven deden we een stuk gaas. Het salpeterlapje staken we in brand en de damp trok dan de korf in. De bijen werden verdoofd en kwamen op het gaas te liggen. Als je ze er dan weer uit haalde kwamen ze weer bij en bleven dus leven. Alleen moest je wel opletten, want als ze bijkwamen waren ze steeklustig. De overgebleven bijen kon je weer verenigen met een ander volk. Een korf die met salpeter behandeld was, was mooi schoon.

Alle soorten honing door elkaar

'De honing toen was lekkerder dan nu. Het was pershoning. Omdat je maar één keer per seizoen oogstte, zaten alle soorten honing door elkaar. Die werd eerst versneden voor de was en daarna geperst door een doek. Echte verschillen zoals lindehoning, klaverhoning, heidehoning had je niet. Er zaten vaak wasdeeltjes door. De meeste honing ging naar de bakkers voor koeken en zo.'

Het is mooi, dat Groote het ook heeft over 'koek'n' als hij praat over verse honing in mooie verse witte raat. Hij houdt niet zo van kunstraat. Hij zet in een raampje een smal strookje en de rest moeten de bijen zelf uitbouwen. 'Het is altijd een mooie hobby geweest'. Zo af en toe probeert Bert het feit dat hij 75 jaar lid is weer naar voren te brengen. Maar Groote vindt het mooi om te praten over zijn hobby. Hij wordt ook heel enthousiast als hij erover praat.

75 Jaar lid. Het lijkt of hij denkt: 'Wat heb ik daarvoor gedaan?' Van het hoofdbestuur hadden ze zo'n week of twee geleden ook nog gebeld. Ze wilden langskomen om te feliciteren. Maar hij had gezegd, dat hij het mooi vond dat ze belden, maar dat het niet hoefde. Hij hoorde immers bij Hoogeveen, bij 'De Heidebloem?'

Een ouderwetse imkerkap

Bert: 'Gebruik je bescherming als je in de bijen werkt?' Groote kan niet alles meer, maar mag graag

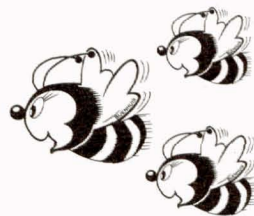
nog bij de vliegplank kijken. Hij heeft bijen achter het huis staan. De dekplank licht hij nog, maar een kamer kan hij niet meer tillen. Daar helpt zijn zoon gelukkig bij. Vaak gebruikt hij geen bescherming. 'Ze mogen me overal steken, maar niet bij de ogen', zegt hij. De steken zwellen bij hem niet op. Hij heeft nog een ouderwetse imkerkap. Die is gemaakt van een gebogen dunne tak van een eik. Daar is leer omgewikkeld. Met koperdraad is er een beschermend rooster op gemaakt. Op de plaats waar de pijp door moet zit een oud fietsplaatje ('Kostte ja niks').

Ziekten bij de bijen, Groote heeft er nooit last van gehad. Door het gebruik van salpeter bleven de bijen langer leven. Je kreeg dikkere volken, maar daardoor kregen de ziekten meer kans. Bij de kasten werd dat erger.

De bloemen en de oorkonde zijn overhandigd. De koffiekkan is leeg. Anderhalf uur later stappen we na een mooi gesprek weer op. Buiten is het droog geworden.

advertentie

IMKERSHOP 'HET BIJENHUIS'

Een imker met verstand
wordt bij Het Bijenhuis vaste klant

Voor snelle bestelservice

tel 0317 422 733

fax 0317 424 180

e-mail bijenhuis@vbbn.nl

Grintweg 273

6704 AP Wageningen

online winkelen bij www.vbbn.nl